

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Me'ir 'ayin

Friedmann, Meir

ריאמ, ןמדירפ

Ṽina, 655 [1894 oder 1895]

ו הנשמ.

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9344

לפאר לרוםס להדר לזכך לעלה ולקלק, וצקדר כסוות סן הס יודו
ויצרכו וישצחו ויפארו וירומוו ויערילו ויקדישו ויוולכו וכו', וצנוסס
צרכת הסחר לפיכך אכחנו חייבים להודות לך ולצצחך ולפאריך ולצכך
ולקדש וכו'. ועכ"פ ורחין הדצרים טעיקרו עופס קלר היה צין
צהודלות וצין צנקיס ואח"כ הוקיפו צו הנוקדריס כל אחד ואחד
כפי דעתו.

ונאמר לפניו הרלויה. צד"ס צכת"י ונאמר לפניו סיר
חדס הללויה, וצחוספות כחצו, ס"ג ונאמר לפניו סירה חדסה וכן
כודה לך סיר חדס על גאולתנו דהכי תניא צוכילתא כל הסירות
לשון נקצה חוץ וסירה דלעתיד דלשון זכר וכו' וכן יקד ספייט צזולת
אי פתרוס וכו', וצהגרות הוורדכי, סג"ס ונאמר לפניו סירה חדסה
אצל לא גרסינן סיר חדס לשון זכר וכו' וגרסינן וכודה לך סיר חדס
לשון זכר וכו', וכ"ס סס צחו' הוורדכי, וצפי' צגדי ישע על הוורדכי
רוז על תסוצת מהרס"ל צענין זה, וכחצ ולפי גי' זו לריך לוור
ולנקוד ונאמר שהוא לשון עצר כמו ונאמר אל אדוכי, וצסס ר"י
צללאל הציא סנקד ונאמר צקגו"ל תחת הנו"ן דהא סירה חדסה ר"ל
אז יסיר סהיא נאורה צלשון נקצה וכו', וסייס סס ונו"ו תיבת
הללויה הנזכר צנוסכה לא אתיא לפי סגי' הזו ספיר וכו'. וע"ע צטו"ז
וצמוג"א צאו"ס סי' תע"ג סעיף ז', אמנס צרצ אלפס וצרא"ס וצרוצ"ס
וצקדר ר' עורס גאון הנוסחא ונאמר לפניו הללויה. ור"י עמדן
צהגדה שלו כחצ ונאמר לפניו הללויה כ"ס הנוסח סכנון ואף הגורס
סירה חדסה אין תופסין אותו על כך אך לא יעסה כן לסנות הניקוד
צוכאמר כמו שצדו האחרונים וולצס לשון זר שלא היה וסלא נצרא
לא וחתורגס ולא נקרא.

משנה ו.

עד היכן הוא אומר, בש"א עד אם הבנים שמחה
ובה"א עד הרמיש דמעינו מים, וחותרם בגאורה.

גמרא הציאו פלוגתא זו צנוסחא אחרת צצרייתא. צס"א
עד צלאת יסראל ווולריס וצס"א עד לא לנו ס', וכחצ צתוי"ע
דעעווא דצ"ס לוור צצציל התינוקת סלא יסנו, ועעווא דצ"ס

דצוממור הסכי כזכרה זו קריעת ים סוף שאל"כ חותם בגאולה.
ואומר חני דצ"ס סצרי שעל מומור ח' יכול הוא לחטוט בגאולה
ססרי הוא מומר עצדי ה' ולא עצדי פרעה, וצ"ה סצרי דעדיף
הוא לומר גם כללית ישראל מומלרים ססוזכרה יל"מ צפירוס וחל"כ
חותם בגאולה, ועוד חני מומר דהאי לוי שעסה לחצותינו ולנו חת
כל הנסים האלו והולחנו ועצדות לחירות, הכי פירוסו לחצותינו
בגאולה מלרים ולנו בגאולה צבל, סקודס חורצנו של טיטוס נתקנו
אלו הדברים, וזה המומור הללויה הללו עצדי ה', נתקן לעולי צבל
סחזרה העמרה לירושלים והיה סס ה' גדול בגוים כו"ס ואלחני
(ח', י"ח) כי מומרח שמש עד מוצאו גדול שמו בגוים וגו', ועל
ירושלים הוא מומר חס הזנים שנסה וכמו שפי' רס"י סס, וכל
סגכון המומור מוכיח כך. וסצרי צ"ס דעל מומור זה יחסום בגאולה,
דגאולה דהסתח לנו עיקר, וצ"ה סצרי עיקרו של חג הוא על
יל"מ ולכך יחסום על כללית ישראל מומלרים, וצירושלוי גרסינן
חמרו להן צ"ס וכי ילאו ישראל מומלרים שהוא מוזכיר יל"מ (כלו'
דיליחה קודס חלות לא הוה) חמרו להן צ"ה אלו מומחין עד קרות
הגצר חדיין לא הגיעו לחלי גאולה (דיליחה ציוס הוה) היאך
מוזכירין גאולה וחדיין לא נגאלו (כלו' ועוד היאך חותמון בגאולה)
והלל לא ילאו אלל בחלי יוס שנח' ויהי צעלס היום הזה הוליא
ה' (סמות י"צ) אלל מוכיון ססתחיל צמלוס חומר לו מרק (פי'
גמור), סתיצ רצ חצינח צר סחורח לא כצר הזכיר על הסוס, כלו'
לצ"ס פריך הרי הוא מוזכיר הגאולה בקידוש על הסוס. וצרייתח
היא צתוספתח דערצי פסחים צטינוי קלת, וזה מוסכים למה
סחמרחי סצ"ס חמרו סגאולה צבל מוזכירין ולא גאולה מלרים
סעדיין לא נגאלו דגאולה קודס חלות לא הוה, סהגאולה מוסחלת
מן ויהי בחלי הלילה סהובו הסבורים וע"כ חין לומר כללית
ישראל אלל חחר חלות, וצ"ה דחו סצרה זו כו"ס חילו מומחין
עד קרות הגצר וכו'.

ר' טרפון אומר אשר גאלנו וגאל את אבותינו
ממצרים ולא היה חותם, ר' עקיבא אומר כן ה'
אלהינו ואלהי אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים
אחרים הבאים לקראתנו לשלום שמחים בבנין

עירך ושישים בעבודתך ונאכל שם מן הפסחים
ומן הזבחים וכו' עד בא"י גאל ישראל.

והשאר קיטעו הועתיקים, וזושנה שזושניות וון הזבחים
וון הפסחים, וזושנה שזירוסלמי הגי' וגאל חת אזותינו ווולרים
והגיענו הלילה הזה ואינו חותם רע"א כן ה' אלסינו יגיענו לרגלים
הזאים לקראתנו וכו' ששים בעבודתך וזחידות בית ווקדשך ושם
כאכל וון הפסחים וון הזבחים אשר הגיע דווס על קיר ווזבחך
לרלון ונודה לך על גאולתנו זח"י גאל ישראל. וזקדר ר"ע גאון
נוקחת הזרכה כמו שהיא זושנה לפנינו, ושאר קיטעא שקיטעו
זושנה שלפנינו נוקחתו, שיגיע חת דווס על קיר ווזבחך לרלון
ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ועל פדות כפסנו זח"י גאל ישראל.
וזרז אלפס הגי' ואינו חותם וכו' ה' אלסינו יגיענו וכו' לקראתנו
זשלוס וכו' וון הזבחים שהגיע דוון וכו', והשאר כמו שהיא זקדר
ר"ע גאון. וכ"ה זרח"ש אלל דג' לשלוס, וג' וון הפסחים אשר
יגיע וכו'. וזרוז"ס פ"ח וחותם זח"י וכו' והגיענו ללילה הזה
לאכול זו וולה וורורים, וזוון הזה ווסיקף כן ה' אלסינו ואלהי
אזותינו וכו' וון הפסחים שיגיע דווס וכו' כקדר ר"ע גאון,
וזקדר הגדה שנו הגי' והגיענו הלילה הזה. ויש להעיר עליו
דכיון שאמר וזוון הזה וכו' אל"כ תחלת הזרכה נוקחתה כך אף
זוון הזית לוס אינו וזכיר פסק וולה וורורים, ויראה דאף
זוון הזית היה ווטצע הזרכה שום לעוואים ולטהורים לזכי חו"ל
ולזכי א"י, שכיון שהפסק הוא עיקרו של חג וכזר הזכיר זוון
זקידוש היום.

ובתבו זתו, ר"ע אינו חותם זכרוך שלא היה וואריך
זדרי זקשה ולא היה אומר אלל הודאה, ור"ע קבר דחותם זה
זכרוך לפי שואריך זדרי זקשה ואומר כן ה' אלסינו, ווודרי
הרוז"ס לוודנו שר"ע לא שינה הטופס הישן שהיה זוון הזית,
וכן ווטעו וזהגי' ולא היה חותם, דלאו על ר"ע קאי אלל על
הנוקח, ור"ע שינה הטופס והוסיקף זו זקשה על העתיד, וידענו
שר"ע רלה להלסיז לז העס לוורוד זרווייס. עוד כתבו זתוס,
וגרסינן ונאכל שם וון הזבחים וון הפסחים שחגיגת י"ד כאכלת
קודם הפסק לפי שהפסק כאכל על השווע. אונס יש ליטע
הנוקח וון הפסחים וון הזבחים, שהפסק היא עיקר וחגיגת אינה

זאה אלף עם הפסח ע"כ ונקדים הפסח בצקשתו שאם אין פסח
אין חגיגה, וכסא דאורי צ"ה. שהיין גורם לקידוש שתאמר ומצרך
על היין קודם, אף כאן נחפלה על הפסח קודם. וי"א כשחל פסח
צמו"ס יאמר וזן הפסחים וזן הזבחים (וג"א ח"ה סי' תע"ג ק"ק ל')
ור' יעקב עמודן כתב ח"ל לשכות צפוס פעם כי צמו"ס אין סס
חגיגה כלל אלף הלך אחר רוב שנים. ודברי עעס הם ודלף כמו
סהפיקו צהגדות.

משנה ז.

מזוגו לו כוס שלישי מברך על מזוגו, רביעי גומר
עליו את הלל ואומר עליו ברכת השיר.

בנוסחת המשניות וצירוסלמי וצ"כ חלפס את ההלל, וצ"כ
הציא גי' גומר את ההלל. והציא גי' מצרך עליו ברכת מזוגו
ולשון המוצ"ס צפ"ז מצרך עליו ברכת המזון.

וגרסינן עלה בגמרא, ח"ל רב חנן לרצא ש"ו ברכת המזון
עעונה כוס, ח"ל חרצע כסי תיקנו רבנן דרך חירות, כל חד וחד
נעביד ציה ונלוח (וצפי' ר"ח וצנוקסאות כתי' צד"ס וצרי"ף ח"ל
רבינא לרצא). וכתבו צתו' (ק"ה ע"ב) קלת וטענע דאפי' ציחיד
עעונה כוס וכן וטענע לקמן דתנן שלישי אומר עליו ברכת המזון
וקאמר בגמרא וכו' ויהו יט לדחות וטענע דצהו"ז עעונה כוס
צב' תיקנו צפסח אפי' ציחיד וכו'. ויראה דצאטגירת כיסנא נקטי
ברכת המזון, דצוטננה מצרך על מזוגו חנן, ויראה דוטענע הכי
נקטיה האי ליסנא דצפסח אף היחיד מצרך על מזוגו על הכוס.

רביעי וכו' ואומר עליו ברכת השיר. גרסינן עלה
בגמרא, וחי ברכת השיר, רב יהודה אמר יהללך ה' אלהינו ור'
יוחנן אמר נשנת כל חי. והנה ג' עופסי ברכות הם על השיר,
א) יהללך שאומרים על הלל, ב) ישתבח שאומרים על פסוקי
דזמרה, ג) נשנת שחותם ציפתצח. וזו האחרונה נראה שנתקנה
על הלל הגדול שאומרים על ירידת גשמים, כדגרסינן ספ"ג
דתענית, ונעשה סגורו תענית צלוד וירדו להם גשמים קודם חלות
ח"ל ר' ערפון לאו ואכלו ושתו ועשו יו"ע וילאו ואכלו ושתו ועשו
יו"ע וצאו צין הערבים וקראו הלל הגדול. וכשנכתב כל צקגנון ההודאה